JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

Aº. 1856. **Zaturdag 3 Mei** **Nº. 36.**

Prijs per half jaar: Batavia . . . . f 12.50.
» » » Java . . . . » 15.—
» » » Buitenbezittingen . » 17.50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor postlijd.

Prijs der Advertentiën ad. ZESTIG Duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » »
behalve het Zegel voor elke Letter.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

Buitenzorg den 1sten Mei 1856. [Nº. 2.]

[Staatsblad nº. 25.]

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Aanteekening te houden van de ontvangst van een afschrift:

a. van het Koninklijk besluit van 25 Januarij 1856 no. 69, luidende als volgt:

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.,*

Gezien de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van den 16 dezer, lett. A no. 1.

Gelet op het rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 23 daaraanvolgende, no. 78, 5 afdeeling;

Gezien het Koninklijk besluit van den 6 December 1842 no. 59;

Hebben besloten en besluiten:

Te bepalen, dat het examen, bedoeld bij art. 2 van het Koninklijk besluit van den 6 December 1842 no. 59, van Oost-Indische ambtenaren der 3de klasse, welke wenschen, te worden opgenomen in de 2de klasse, zal plaats hebben op die wijze en in de vakken, welke bij de bestaande voorschriften zijn aangewezen voor het eind examen van de kweekelingen der Koninklijke akademie te Delft, dienende tot het diploma van Oost-Indisch ambtenaar der tweede klasse.

Onze Ministers van Kolonien en van Binnenlandsche Zaken zijn belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit.

's Gravenhage, den 25sten Januarij 1856.

(Get.) WILLEM.

De Minister van Kolonien,
(Get.) P. MIJER.

De Minister van Binnenlandsche zaken,
(Get.) VAN REENEN.

Accordeert met deszelfs origineel:
De fungd. Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Kolonien,
(Get.) L. W. C. KEUCHENIUS.

b. enz.

Ten tweede enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Bij Koninklijk besluit van den 19 Februarij 1856 no. 48, is benoemd tot ambtenaar der 2de klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië, de ambtenaar der 3de klasse *J. C. W.* baron *van Heeckeren tot Walien*, laatstelijk commies, belast met de administratie van 's lands kas te Buitenzorg, van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Civiel Departement.

Voorloopig gesteld:

Ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's Westkust, *R. P. van Hengelaar*, thans buiten betrekking.

Militair Departement.

Ontslagen:

Uit Zr. Ms. militaire dienst, de betaalmeester der eerste klasse *J. F. Koehl*.

Ingetrokken:

Op zijn verzoek, het aan den eersten luitenant der infanterie *J. H. H. A. Kessler*, verleende tweejarig verlof naar Nederland.

Advertentie.

De resident van Batavia brengt bij deze den belanghebbenden in herinnering het bepaalde bij art. 52 der segel-ordonnancie, gearresteerd bij staatsblad 1817 no. 50, luidende: »van alle billetten, advertentien, venduannonces en van alle bekendmakingen van welken aard ook, die door middel van de courant dan wel bij afzonderlijke billetten worden publiek gemaakt, zal het eerste exemplaar ter drukkerij blijven gedeponeerd, en afgedrukt moeten zijn: minder inhoudende dan 10 regels, op een segel van ¼.
minder dan 20 regels, op een segel van ½.
20 regels en daarboven, op een segel van f 1.

Van de advertentiën, die niet door middel van de drukpers maar door geschreven billetten worden publiek gemaakt, zal degene die de advertentien doet, gehouden zijn, binnen den tijd van vier-en-twintig uren, nadat dezelve zal zijn rondgezonden, een afschrift op het hierboven bepaalde zegel te bezorgen ten kantore van den magistraat of van de eerst aanwezige civiele autoriteit.»

En voorts het bepaalde bij staatsblad 1838 no. 39, luidende:

»Het inhaesie van het bepaalde bij art. 52 der ordonnantie op de heffing van het regt op het klein-zegel (staatsblad 1817 no. 50), vastte stellen, dat met uitzondering der Europesche en Inlandsche ambtenaren in hunne ambtsbetrekkingen, door niemand wie hij ook zij, billetten of bekendmakingen, ter oproeping of verzameling van personen of gegadigden, voor welk einde ook, zullen mogen uitgedeeld, verspreid of aangeplakt worden, zonder daartoe vooraf een schriftelijk consent van de plaatselijke autoriteit te hebben verkregen, van welke toestemming zal moeten blijken op het gezegelde exemplaar van het billet of de bekendmaking, welke bij de plaatselijke autoriteit in berusting zal blijven, ten einde zoo noodig, met den inhoud der andere exemplaren vergeleken te worden, een en ander op verbeurte eener boete van een honderd gulden, welke, naar gelang van omstandigheden, ter beoordeeling van den regter, zal kunnen verzwaard worden tot f 500.»

Schutterij van Batavia.

De contribuabelen aan de schutterskas worden, door den kapitein kwartiermeester, herinnerd om hunne contributie over het 2de kwartaal 1856, vóór of op den 15den Mei aan de schutterskas te voldoen.

Postkantoor.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat op aanstaanden Dingsdag den 6den Mei, brievenpakketten zullen gesloten worden voor Macasser, per Zr. Ms. schoenerbrik *Sylph*.

Zij welke *special verlangen daarvan* gebruik te maken, kunnen hunne brieven op *dien dag* aan het postkantoor in de stad tot 4 *ure*, en aan dat te Weltevreden tot 5 ure 's avonds doen bezorgen.

Landmail van Mei.

De Directeur der Posterijen te Batavia, herinnert belanghebbenden dat het mail stoomschip in Mei den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Zaturdag den 10den Mei aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indie, China, enz. enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banca, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien.

Maandag 5 Mei, voor het woonhuis van den weledelgest. heer dr. *E. A. Lange*, in het kampement te Weltevreden no. 108, door *Vaupel & Co.*

en

Op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door *John Pryce & Co.*

Dingsdag 6 Mei, wegens vertrek, ten huize van den kapitein der infanterie *van Zuijlen*, in het Kampement bij het plaatsbureau te Weltevreden.

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor de pakhuizen van *Adam & Co.*, door gebr. *Roselje & Co.*

Woensdag 7 Mei, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Vrijdag 9 Mei, voor het commissiehuis van *Sleeten, Morgan & Co.*

Advertentiën.

Getrouwd:

A. E. V. DE FIQUELMONT
met
S. C. OFFERMAN.

SALATIGA, *den* 17 *April* 1856. (890)

Bevallen van eene DOCHTER, de Hoogwelgeboren Vrouwe *J. H. C. A. van Nispen, van Lawick van Pabst.*

POERWODADIE, [illegible] 21 *April* 1856. (884)

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *S. M. Mess van Motman.*

BATAVIA, 25 *April* 1856. (885)

Bevallen van een ZOON, *M. van Delden*, geb. *Doornik.*

BATAVIA, *den* 27 *April* 1856. (888)

VENDUTIE

op Maandag den 5 Mei 1856,

wegens vertrek voor het woonhuis van den weled. gestr. heer Dr. *E. A. Lange* in het kampement te Weltevreden No. 101 door *Vaupel & Co.*, van wagens, goedloopende wagenpaarden, waaronder een span Macassaren van 4 voet 5 duim, benevens eenen netten en zeer goed geconserveerden inboedel, Zondag den 4 Mei voor een ieder te bezigtigen. (810)

Vendutie op Maandag den 5 Mei 1856,

op het Heemraden plein à 2 pCt. Vendusalaris.

Van eene groote partij Jattiehouten Balken, Doodkistplanken, duigen enz. enz.

(924) JOHN PRYCE & CO.

Vendutie.

à 4 pCt. Vendu Salaris,

op Dingsdag den 6 Mei 1856,

voor de pakhuizen van Adam & Co., aan de Groote Rivier, door *Gebr. Roselje & Co.*, van:

eene belangrijke partij restant lijnwaden, bestaande uit chitsen, sarongs, kain pandjangs, slendangs, hoofddoeken, Adrianopel rood katoen, shirtings, drills, mousselins, linnen, enz., voorts divers ijzerwerk, pleeten likeur-, zuur- en olie- en azijnstellen, complete zadels, in Engeland afgetapt bier, in vaten van 4 dozijn, Seidlitz-poeder, magnesia, een zeer fraaije Eng. jagtbendy (dog cart), een en ander zonder reserve en daags voor de veiling te bezigtigen. (871)

Vendutie

op Woensdag den 7 Mei 1856,

voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*, van whist-, tafel-, hang- en kantoorlampen, Chineesche zijden en andere shawls, hemden, zakdoeken, diverse lijnwaden; tot sluiting eener factuur: spiegels in vergulde lijsten, pleetwerk, Amerikaansch meel in blikken, Amerikaansche beschuit, Manilla sigarenkokers, hoeden en petten, eau de Cologne, ijzerwerk en gereedschappen, enz. (916)

JAPANSCHE KABAAIJEN.

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Woensdag aanstaande, ten tien ure verkoopen [illegible] stuks *Japansche Kabaaijen*, aangebragt per de schepen *Nederland* en *Henriette & Cornelia.*

(923) ABEELEN, DENNISON & Co.

DE ZONNELIJNE. (*vervolg en slot.*)

De dieven sprongen van den grond op en naar het venster, en, schoon zij van het hoofd tot de voeten beefden en trilden van den doorgestanen angst, was het toch verwonderlijk hoe vlug zij tegen het touw, dat hun gediend had om zich in het vertrek te doen nederdalen, opklommen en hoe zij zich door de opening der ruit wrongen, op het oog schier te naauw om een kind door te laten. In een oogwenk waren zij verdwenen.

»Men moet dien kerels schrik aanjagen, dat helpt meer dan tien jaren eenzame opsluiting," zeide Verveer, zich tot den advocaat wendende, die het eindelijk tijd had gevonden uit zijn schuilhoek te voorschijn te komen; »zij zullen vooreerst wel een weinig tam worden... ik houd niet van het geregt."

»Waarlijk mijnheer, gij hebt er slag van met die kerels om te springen; Geen regter zal het u verbeteren: die les zal hun niet spoedig uit het geheugen gaan."

»Dat denk ik ook; hm!" Maar nu onze zaken. Gij hebt door uwe toevallige ontdekking mijn halve vermogen gered; geldelijke belooning mag ik U niet aanbieden, maar gij blijft toch regt op mijne dankbaarheid behouden. Ik weet nog al ligt de geheimen van jongelui te doorgronden, al laat ik het niet blijken... Ik heb Elise, alleen om dezen nacht ongestoord te zijn, naar hare tante gezonden. Als zij morgen terugkomt, dan moet gij maar — de zwarigheid waarover ik vroeger sprak is door uw regt op de helft van mijn rijkdom, geheel vervallen, — dan moet gij maar met haar in het huwelijk treden. Zie hier mijne hand, advocaat!"

De Winter was in de wolken van blijdschap! Het idee kwam in hem op het pistool, dat hij nog geladen in den zak had, als vreugdeschot te lossen, doch dat was te gevaarlijk; hij vergenoegde zich dus den ouden man onstuimig om den hals te vallen en in hoogdravende woorden te zweren, dat Verveer de beste, verstandigste lakenkoopman was, die op den aardbol kon gevonden worden.

J. C. HOPMAN.

De vloek van den Jood.

»Ik speel van daag niet meer!" riep de luitenant Werner van Kohlar, terwijl hij de kaarten wegwierp en van de faretafel opstond; »ik bemerk, dat vrouw Fortuin mij den rug heeft toegekeerd; ik heb altijd eene slechte kaart. Zou de vloek van dien rampzaligen Jood zich ook uitstrekken tot mijn geluk in het spel? dat zou toch te erg zijn. Het is nu reeds drie jaren, dat ik niet heb gespeeld, en van daag heb ik meer verloren, dan ik anders door mijn buitengewoon geluk bij het spel in zes maanden won. Wraakzuchtige Jood, gij hebt het geraden; weldra zal ik genoodzaakt zijn geloof te hechten aan uwe voorspelling en u leeren vreezen."

»Brengt de wijn uwe hersenen in wanorde, of zijt gij door de hitte dol geworden, kameraad?" vroegen hem zijne wapenbroeders, die mede deel aan het spel genomen hadden. »Wat spreekt gij voor wartaal! Neem de kaarten weêr op; welligt is het geluk u gunstiger dan straks."

»Neen, ik speel niet meer;" hernam Werner, »ik bouw niet meer op het geluk; het heeft mij verlaten sedert dien noodlottigen avond, toen een oude Jood een vloek tegen mij heeft uitgesproken."

Vendutie

Op Donderdag 8 Mei 1856,

voor het sterfhuis van wijlen *Yong Abdul Djapar* op Bazaar Senin, door *Aboelch Hossain & Co.* Van meubelen, waaronder eenige antique van Ebbenhout, fraaije inlandsche wapenen, Lijfwerk, Paarden en Een aandeel in een woonhuis van Steen en Planken met pannen gedekt, staande op Bazaar Senin op den grond van den *Kapitein.* (915)

Vendutie te Meester Cornelis,

op Vrijdag den 9 Mei,

wegens vertrek, ten huize van den betaalmeester der 2de klasse **DE LASSASIE**, in het kampement No. 33. (921)

Vendutie

te Meester Cornelis, op den 10 Mei 1856,

voor het commissiehuis van wijlen den heer *H. L. E. Chun,*

van diverse Restant Goederen, en *precies ten klokke 11 ure*, de Wagenverhuurderij en Wagenmakerij, staande te Meester Cornelis, met derzelver Inventaris en daarbij behoorende Gebouwen, Opstallen, enz. en het daaraan verbonden Contract van Huur en Verhuur van het Terrein, waarop dezelven geplaatst zijn. (910)

Vendutie op eenen nader te bepalen dag.

In het begin der volgende maand zullen alhier, wegens vertrek door *John Pryce & Co.* worden verkocht: Zeer goed gedresseerde Wagen paarden, waaronder 7 fraaije bruine Sydney paarden, eenige spannen zwarte en bruine Cadoeërs en Macassaren, 6 goed gedresseerde Rijpaarden, Staatsie wagens, Coupés, Vis à vis en Victoria's, uitmuntende Reiswagens, bestaande uit Coupés, Britska's en Tentwagens, Tuigen, Zadels en Stalbehoeften, fraai Zilverwerk bestaande uit Candalabres, Kandelaars, Lepels en Vorken, Glas- en Cristalwerk, Eet- en Thee-serviezen, Tafel- en Bed-linnen enz. enz. (922)

Pr. *Flying Fish* van Manilla ontvangen,

Superieure fijne en gewone **SIGAREN KOKERS** en steeds verkrijgbaar **MANILLA SIGAREN** No. 2 en No. 3 van 1854 en 1855.

(917) ASHMEN DENNISON & CO.

Machinerie.

Suiker-Fabrikanten gelieven op te merken, dat de Ondergeteekenden ten allen tijde eene aanzienlijke voorraad **Waarloose Machinerien** voorhanden hebben.

(1600) PITCAIRN, SYME & Co.

Agenten voor de Low Moor en andere Gieterij Maatschappijen

E. Rinchon

heeft pas ontvangen een fraai factuur Fransch **Speelgoed** en puike **Parfumerien**, geborduurde cachemire **Vesten**, Heeren **Boorden**, enz. enz. (903)

Nagel-schaartjes

en fijne **Zak- en Pennemessen** met en zonder instrumenten, **Dolkmessen** enz. te bekomen bij

(920) H. M. VAN DORP te *Batavia.*

Vergulde Schilderij Lijsten

van 40 Cents tot *f* 2 per voet, worden opgemaakt, van glas en het noodige voorzien, bij

(207) VAN HAREN NOMAN & KOLFF,

REVALENTA ARABICA.

Op nieuw ontvangen 300 blikken à 1 pond, bij

(435) VAUPEL & Co.

TE KOOP. Een Huis, gelegen op Noordwijk, thans bewoond door den heer *Harting.* Adres bij den heer

(908) E. BRUYÈRE, qq.

ten kantore van de heeren *G. Suermondt & Co.*

TE KOOP. Een **HANDWAGEN**, te vragen bij den heer

(901) H. M. VAN DORP.

TE HUUR of TE KOOP

Een Huis, gelegen op Tana Abang, vroeger bewoond door den heer *Reed.* Adres

(909) F. DE SOUZA.

TE HUUR. Tegen 1 Junij aanstaande een Huis in Gang Patjenongan, à *f* 60 's maands.

(905) J. MUNNICH, qq.

Wordt in Huur Gezocht:

Een Huis, liefst op 't Koningsplein, of in de omtrek van Rijswijk, huurprijs *f* 150 à *f* 200. Adres onder letter K. bij de boekhandelaars

(897) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Tegen primo Junij e.k. vraagt men in een Instituut te Batavia eene geëxamineerde **Secondante.** De kennis der Engelsche taal zal eene aanbeveling zijn. Adres bij den Uitgever van de *Java-Bode*, onder letter X. (906)

Nederlandsch-Indische Stoomboot-Maatschappij.

ALGEMEENE VERGADERING

van Deelhebbers in de Maatschappij, op Donderdag den 22 Mei e.k., 's morgens ten 10 ure, ten kantore van de Directie.

(907) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, *den* 2 *Mei* 1856.

De Ondergeteekende verzoekt een ieder gelijk, geen crediet op zijnen naam te verleenen aan zijne weggeloopene huisvrouw, daar men zulks doende van hem geene betaling krijgt.

(904) C. FINSCHEY.

KLAPPA Nonnong 30 April 1856.

De ondergeteekende heeft het genoegen het geëerd publiek mede te deelen, dat hij dezer dagen van een kunstreis over Java is teruggekomen en dat de voortbrengselen zijner reize, bestaande in: Een tempel te Singosarie en de twee zich daar bevindende groote standbeelden, de groote tempel te Toempan en van Kidal en verschillende anderen, ten zijnen huize ter bezigtiging liggen.

De ondergeteekende stelt zich voor, zijne kunstreis in de maand Julij aanstaande te vervolgen en zal, van af heden tot aan zijn vertrek, weder bereid wezen photographische portretten, tot den verminderden prijs van *f* 25 recepis, de twee exemplaren, te vervaardigen, terwijl hij zich tevens à contant belast met het leveren der lijsten, welke naar derzelver hergrootheid worden berekend. Hij is iederen dag van 9—12 ure, ten zijnen huize op Noordwijk, deswegens te spreken, en belooft eene spoedige en nette uitvoering.

(853) A. F. LE COUTEUX.

Iemand van middelbaren leeftijd, die sedert verscheidene jaren onderwijs gevende in de moderne talen en al wat tot eene beschaafde opvoeding vereischt wordt, zou beste bewijzen kunnende overleggen, zag zich gaarne geplaatst als **GOUVERNEUR** in eenig huisgezin. Adres franco onder letter D. bij

(891) VAN HAREN NOMAN, KOLFF & Co. te Samarang.

MAGAZIJNEN VAN HEEREN MODE ARTIKELEN

van

S. D. BRANDON,

in de Stad en op Passer Senin.

Door ontvangst van eene groote partij laken, tricots, linnen drills, engelsch leder, satijnen-, zijden- en piquévestenstoffen, verscheidene soorten van paletot stoffen, enz., zijn de prijzen der kleedingstukken verminderd, en thans vastgesteld als volgt:

1 superfijne zwarte laken rok, 1 satijn of laken zwart pantalon, 1 vest naar keuze	*f* 75,—
Als boven, (van zwart zijde of satin de chine, naar keuze.)	- 80,—
1 dozijn fijne witte paletots	- 55,—
1 » gekleurde paletots	- 60,—
1 » superfijne witte linnen drill pantalons, eerste kwaliteit	- 90,—
1 dozijn superfijne wit of geel linnen drill pantalons, tweede kwaliteit	- 70,—
1 dozijn engelsch leder pantalons	- 80,—
1 » wit engelsch keper pantalons	- 80,—
1 » witte of gekleurde piqué vesten, prima kwaliteit	- 80,—

Uniform jassen van het beste militaire laken (zonder borduursel)	*f* 80,—
Uniform pantalons van het beste laken	- 25,—
Blaauw laken marine buis	- 30,—
Blaauw laken schutters rok	- 30,—
Gekleurde tricot pantalons, laatste smaak	- 20,—
1 dozijn witte of gekleurde hemden *f* 24,— à	- 60,—
1 » flanellen borstrokken - 30,— à	- 50,—
1 » kabaaijen - 20,— à	- 24,—
1 » nachtbroeken - 20,— à	- 24,—

Voor Liverij Bedienden.

1 laken koetsiers rok, 2 laken jongens buisjes, 1 koetsiers hoed, 2 jockey petten — laken en galon naar keuze *f* 100.

Bij minder hoeveelheid zullen de prijzen even billijk gesteld worden.

Alle deze goederen zijn van de beste kwaliteit, en bij niet voldoende bevinding behoeft men dezelve niet te ontvangen.

Voor vertrekkende personen wordt met den meesten spoed gewerkt, en alles binnen den tijd van twee maal 24 uren afgeleverd.

In beide magazijnen zijn de prijzen gelijk, en worden de kleedingstukken franco aan huis bezorgd.

Bovengenoemde prijzen zijn à contant of op een crediet van eene maand berekend. (1942)

De anderen lachten luid om hem, maar Werner riep nog luider: »Houdt u toch stil, anders maakt gij mij razend; want ik ben volstrekt niet gestemd om te lagchen!"

»Dat gelooven wij gaarne," zeiden de anderen; »wie meer dan honderd geeltjes verliest, heeft wel reden om een verdrietig gelaat te toonen, maar heden mijn, morgen dijn!"

»Dat de Duivel het geld hale, — daar bekreun ik mij niet om; maar hoe langer hoe meer wint de overtuiging bij mij veld, dat er wraakgeesten bestaan, die door een verschrikkelijken vloek uit den afgrond kunnen worden opgedonderd."

»Maar wat hebt gij toch te maken met de helsche geesten, en met den vloek van een ouden Jood?" vroeg één der spelers, waarom bederft gij onzen genoegelijken avond met zulke dwaze sprookjes?"

»Welnu, luistert dan naar het laatste gedeelte van mijne vroegere levensgeschiedenis, maar niemand moet mij uitlagchen, zoo hij geen lust heeft met mij in eenigen twist te geraken! Van daag was niemand dan ik, die straft met mij spotten; want een kwaad gesternte vervolgt mij en heden ben ik zeer ligt te beleedigen," hernieuwde tert nu:

»Van daag is het juist drie jaren geleden, dat het vrijcorps van M...., waarbij ik des tijds als luitenant diende, in eene schermutseling, niet ver van het kleine stadje Kirchberg, de overwinning behaalde en het stadje zelf, dat slechts zwak verdedigd kon worden, stormenderhand in nam. De buit, die ons ten deel viel, was aanzienlijk, en onze kommandant vergunde ons, daar er van den vijand niets te vreezen was, twee dagen om ons hart eens op te halen in vrije uitspanning. Des avonds ging ik met verscheidene mijner spitsbroeders naar het koffijhuis om ons met het spel te vermaken, waaraan ieder zich nu des te buitensporiger overgaf, omdat elk zijne zakken vol geld had. Mijne makkers waren reeds vertrokken, en ik bleef nog bij mijne flesch zitten om mijnen verdrietigen luim te verdrijven, dat mij echter dien avond volstrekt niet wilde gelukken.

Eensklaps fluisterde mijn oppasser, een ligtzinnige, doorslepen kwant, die zeer aan mij gehecht was, mij in het oor: »Luitenant, gij behoeft niet verdrietig te zijn, omdat gij door het spel zoo veel verloren hebt, want er is van daag nog wat te verdienen, waarbij wij daarenboven eene aardige klucht kunnen hebben. Zie eens, daar ginds zit een oude Jood; bij slaapt gerust, dan mogelijk ooit iemand in deze oude rottenval deed. Als mijn voorgevoel en mijn aanleg tot grappen uitdenken mij ditmaal niet erg bedriegen, dan heeft die oude paai met zijn langen baard een goed gespekten geldriem om zijne lendenen, die u als een toevoegsel tot den heden gemaakten buit, na hetgeen straks is voorgevallen, uitmuntend te stade zou komen. Zoo gij den grap niet bederft, luitenant, zullen wij de zaak spoedig van de juiste zijde opvatten en daardoor middel vinden ons meester te maken van het geld, zonder verdacht te kunnen worden, dat wij geweld gebruikt hebben."

Plotseling begon hij luid te schreeuwen, zoodat, verscheidene menschen het hoorden: »Wat is het geld van mijn heer gebleven? dieven — de zakken van den Jood moeten onderzocht worden, — er was niemand anders in mijne nabijheid."

»Wat is er te doen? — Diefstal — afzetterij — moord — schreeuwden allen verward doorèen.

»Spreek, lomperd!" zeide ik tot mijnen oppasser, hoe hebt gij het kunnen verliezen?"

»Ach, luitenant! gij zondt mij straks, toen uw spel zoo gunstig voor u stond om het geld, dat uw aandeel in den buit was, van uwe kamer te halen; — ik deed dit, — toen ik terug kwam, werd er niet meer gespeeld en de andere spelers waren vertrokken. Gij zat alleen aan deze tafel en gaaft mij geen antwoord, toen ik u aansprak: ik dacht, dat gij in slaap waart gevallen, daarom ging ik in de gelagkamer zitten aan de tafel, waaraan de Jood ook plaats genomen had. Doordien ik vermoeid was en wat veel wijn gedronken had, was ik door een onweerstaanbaren slaap bevangen. Terwijl ik sliep, heeft de Jood mij bestolen."

De Jood stond daarna van zijne zitplaats op, en

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Pour les Débuts de Madame GHYMERS.

Vendredi, 9 Mai 1856.

LA FAVORITE.

Au 1er Acte, DÉCOR NOUVEAU.

Le Spectacle commencera à 7 **heures** précises.
(925)

De ondergeteekende heeft de eer het publiek te verwittigen, dat zij per contract het huis gehuurd heeft van den heer *Cormane*, naast de toko van mevrouw *Janet*, en dat zij zich steeds bezig houdt met het

Vervaardigen van Dames Kleederen,

tot de volgende prijzen, als:

Een Kleed met Volants. . . . . **f 10.**
„ „ **Ordinair.** . . . . **8.**
„ **Lijf zonder Rok.** . . . . **5.**

Zij recommandeert zich voortdurend in de gunst van het geëerd publiek.

(889) Madame F. BOURRET.

HOTEL DES INDES.

De ondergeteekende huurder van het **Rotterdamsch Hotel** thans herdoopd **HOTEL DES INDES** heeft de Eer het publiek te verwittigen, dat door hem niets zal worden verzuimd om het verblijf in dat Logement zoo aangenaam mogelijk te maken. Belangrijke reparatien aan woonhuis en stallen, het inrigten van ruime Eet- en Billard zalen, verbetering van tafel, dranken en bediening behooren onder de hervormingen reeds door hem ingevoerd of onverwijld in te voeren.

Goede appartementen zullen steeds voor vaste Logés beschikbaar zijn.

De ondergeteekende meent zich dan ook met gerustheid in de gunst van het publiek te mogen aanbevelen.

(687) H. BOREL.

BATAVIA, 1 *Mei* 1856.

Let Wel!!!

Een jeugdig Onderwijzer, van fatsoenlijken huize, van goede getuigschriften voorzien, benevens de **gewone Vakken**, ook **Engelsch** en **Fransch** onderwijzende, biedt zich aan, tot de opleiding van eenige Kinderen of Jongelieden.

Adres letter Z. bij den Heer

(902) W. BRUINING.

De ondergeteekende heeft de eer ter kennisse aan belanghebbenden te brengen, dat, ten gevolge eener bereids zeer gewenschte inteekening op het werk, getiteld:

LEVENSHERINNERINGEN

in

Proza en Poëzy,

de uitgave daarvan ten Voordeele van de Weezen van het Protestantsch Wees- en Armhuis alhier in den loop dezes jaars zal plaats hebben, terwijl hij tevens beleefdelijk verzoekt, dat de hem nog ontbrekende lijsten van inteekening, uit zestien verschillende plaatsen in dezen Archipel, hem ten spoedigste mogten worden toegezonden.

De Predikant,

F. C. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

SAMARANG, 18 *April* 1856. (912)

Iemand met het **Italiaansch Boekhouden** bekend, de **Hollandsche** en **Fransche Talen** sprekende, en ook niet geheel onbekend met de **Engelsche Taal**, zag zich gaarne bij een Handelshuis **GEPLAATST.**

Reflecterende gelieve zich te adresseren met franco brieven onder letters A. K., bij

(892) W. BRUINING.

Boekhandel *Lange & Co.*

Mr. J. van Lenneps compleete Werken.

Inteekening op dezelve kan worden aangenomen, zullende de verwacht wordende Prospectussen, waarin de voorwaarden zijn omschreven, worden gedistribueerd.
(918)

MUZIJK-HANDEL van H. M. van Dorp te Batavia.

De meest gezochte **POT-POURRI'S** van *Cramer*, **Bouquet de Melodies et Repertoire des jeune Pianiste** *de Beijer*, **Fantaisies et Morceaux de Concert** van *Herz, Dohler, Bertini, Lutz, Goria, Prudent Rosellen* en anderen, **Methodes en Etudes** van *Hunten, Crame Bertini, Czerny*, **Romances, Trios, Quartets, Partitions**, enz., enz. (919)

H. M. van Dorp, te Batavia.

Fraai Gelithographieerde **ETIQUETTEN**, voor verschillende soorten van **WIJN** en **COGNAC.**
(893)

H. M. van Dorp te Batavia.

Ontvangen eene **fraai uitgezocht factuur** Parijsche goederen, waaronder:

Reis en Schrijf necessaires; Gouden Potloodjes, Balboekjes van **Paerlemoer, Schildpad, in diverse** vormen, **Dames Lessenaars** waaronder een met Ivoor ingelegd; **Portemonnaies, Geld-portefeuilles,** met elastiek **Schrijf en Zakportefeuilles, Diamant pennen** met fraai **gewerkte houders, Copieer persen enz. enz.**
(894)

VOOR MAIL-REIZIGERS.

REISZAKKEN met alle **Toilet-** en **Schrijfbenoodigdheden**, zeer beknopt en doelmatig ingerigt, te bekomen bij

(895) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, is bepaald als volgt:

Van **Batavia** naar **Samarang** op den 5, 15 en 25 van iedere maand. en

Van **Samarang** naar **Batavia** op den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(697) MACLAINE, WATSON & Co.

Naar Borneo's Westkust

zal den 10den dezer vertrekken het stoomschip **Banda**, gezagvoerder *Neijts*.

Voor Vracht en Passage adressere men zich aan

de Agenten,

(911) B. KOPERSMIT & Co.

2 *Mei* 1856.

Passage naar Nederland

met het dagelijks van de kust verwacht wordende campagne schip **Herman**, kapitein *M. van Velthoven*, uitmuntend ingerigt.

Nadere informatien bij

(886) DüMMLER & Co.

Passage naar Nederland.

wordt aangeboden met het Nederl. Barkschip **Jan van Hoorn** kapt. *H. J. Logger*, om tegen het einde dezer maand direct van hier te vertrekken.

Informatien, zijn te bekomen bij den gezagvoerder, in het Rotterdamsche Hotel en de Agenten

(913) B. KOPERSMIT & Co.

3 *Mei* 1856.

Met het snelzeilend Ned. fregatschip **Admiraal Tromp**, kapt. *J. van Tubergen*, wordt **PASSAGE NAAR NEDERLAND** aangeboden.

Dezen bodem, eerstdaags van de Kust verwacht wordende, om dadelijk de reis naar Holland voort te zetten.

Nadere informatie te bekomen bij de Agenten

(914) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA.

Op den 27 April is ter reede alhier aangekomen het Nederlandsch koopvaardijschip *de Twee Anthony's*, kapitein *Klomp*, van Rotterdam 8 Januarij, aan boord hebbende een detachement suppletie-troepen, sterk 150 onderofficieren en manschappen, dat den volgenden dag ontscheept en in behoorlijke orde, ofschoon als welkomst in Indië onder het faveur van eene hevige regenbui, naar Weltevreden is gemarscheerd.

Het bevel over dit detachement was opgedragen aan den van verlof uit Nederland terugkeerenden kapitein der artillerie *Lindwurm;* medegeleiders de tweede luitenant der artillerie *Lans*, der infanterie *Alberts*, *Meis* en *Janssen*, allen afkomstig van de militaire akademie en de officier van gezondheid der 3de klasse van *Riemsdijk*, uit Nederland.

— Bij de *Javasche Courant* van heden is een staat gevoegd van den stand van het rijstgewas op *Java*, onder ultimo Maart, waaruit blijkt dat deszelve was:

Zeer gunstig. In de residentien Buitenzorg, Cheribon en Pekalongan.

Gunstig. In de residentien Bantam, Batavia, Krawang, Preanger Regentschappen, Samarang, Passoeroean, Banjoemaas, Bagelen en Kedirie.

Vrij gunstig. In de residentie Soerabaya.

Zeer goed. In de residentie Tagal.

Goed. In de residentien Probolingo, Besoekie en Kadoe.

Vrij goed. In de residentien Japara, Banjoewangie, Madura en Patjitan.

In de residentie Rembang kon nog niet over het gewas geoordeeld worden.

Van de residentien Soeracarta en Djocjocarta geene opgaven vermeld.

— Naar wij vernemen, heeft Z. M. stoomschip *Amsterdam*, aan de Noord-west-kust van Celebes, eene ontmoeting met zes groote rooversprauwen, op de Solo eilanden te huis behoorende, gehad. Na een hevig gevecht, is men er in geslaagd, al die prauwen te vernielen, zijnde het slechts aan een zeer klein gedeelte der bemanning gelukt zich te redden. Nadere berigten omtrent dit treffen zijn ons nog niet bekend, doch spoedig hopen wij in de gelegenheid te zijn, eene volledige mededeeling daaromtrent aan onze lezers te kunnen geven.

— Gisteren avond, den 2 Mei, kwam alhier ter reede aan het Nederlandsche clipperschip *Kosmopoliet*, gezagvoerder *J. Bouten*, varende onder directie van de heeren *Gebroeders Blussé* te Dordrecht, hebbende de reis herwaarts volbragt in den buitengewoon korten tijd van slechts 76 dagen. Deze reize was de tweede van dit clipperschip, zijnde de eerste in 80 dagen en de terugreis naar het vaderland in 86 dagen afgelegd.

Palembang. — De berigten, loopende tot den 19den April jl., behelzen het volgende:

Drie Inlanders uit de doessoen Gemantoeng, Kommering Ilier, die zich naar het bosch hadden begeven om hout te kappen, werden sedert eenigen tijd gemist, en had men, na lang zoeken, verdwaald en door ontberingen uitgeput, in het bosch teruggevonden.

In de Lematang Ilier was de handel zeer levendig en kwamen daar verscheidene handelaren van *Semendo* en *Enim.*

De laag gelegene padievelden in deze afdeeling waren door overstrooming beschadigd.

In de Rawas was de rust, sedert de berigten, voorkomende in ons nummer van 16 April jl., niet meer gestoord geworden. De tijdelijk derwaarts gedetacheerde pradjoerits waren naar Tebing Tingie teruggekeerd.

In de Ampat Lawang hadden eenige verontrustende bewegingen plaats gehad. Den 18den Maart ontstond namelijk te Poentang tusschen de bevolking en eenige

---

uit laster stemmen. — De God van Israël verplettere u, schandelijke leugenaar — ik ben onschuldig aan het geen gij mij te laste legt."

„Nu, dat zal blijken," antwoordde ik, onderzoek hem naauwkeurig, en wee u, grijze schurk, zoo uwe misdaad bewezen wordt.

De Jood wrong zich in allerlei bogten, betuigde op nieuw zijne onschuld en wilde zich tegen het onderzoek verzetten, maar hij moest voor de overmagt bukken. Onder zijne bovenkleederen werd een lederen zak vol geld gevonden. Alle aanwezenden hielden den armen man nu voor schuldig. Hij viel mij te voet, en weende en smeekte, dat ik de onverklaarbare schikking van het toeval niet zou aanmerken als of hij eene misdaad gepleegd had; maar een booze geest voerde heerschappij over mijn hart. De wanhoop van den ongelukkige deed mijn verhard gemoed in een duivelachtigen lach losbarsten. Ik wierp mijnen oppasser het geld toe en gelastte hem het naar mijne kamer te brengen; en aan eenige soldaten, die zich ook onder de omstanders bevonden, zeide ik dat ik uit bijzondere lankmoedigheid de straf van den schelmachtigen Jood zou laten bij het ontvangen van vijftien zweepslagen, die zij hem op mijn bevel mogten toetellen.

De in angst zittende Jood omvatte mijne knieën en zeide:

„Och, mijn heer! laat mij arme, onschuldige grijsaard de slagen geven, die ik niet verdiend heb; ik zal ze geduldig doorstaan, en uwen moedwil niet vloeken, maar geef mij het geld terug! Met levensgevaar heb ik het gisteren gered, toen mijn huis verbrandde; het is de bruidsgift mijner éénige dochter; ik heb dat geld zuur verdiend, en met moeite sleep ik mijne vermoeide leden naar de plaats, waar ik weet dat mijne dochter in veiligheid is, om haar eigendom aan haar te overhandigen, zonder dat de vrees voor de gevaren van den oorlog mij weêrhoudt.

Ik was reeds te ver gegaan en zou mij in het oog der verzamelde menigte bespottelijk gedragen hebben, indien ik het begonnen kluchtspel niet had voortgezet. In stilte nam ik het besluit, den volgenden dag het geld aan den Jood op mijne kamer terug te geven, maar, hem dien dag in verlegenheid te laten, ofschoon het mij nu reeds begon te berouwen. Ik antwoordde hem daarom met eene voorgewende barsche stem: „Pak u weg Jood! van de zweepslagen zal ik u ontslaan om uwen ouderdom, maar pas op, dat gij mijnen toorn niet op nieuw gaande maakt, zoo uw leven uw lief is. Kom morgen vroeg bij mij, mijne kamer is hier vlak tegen over — dan zal ik u uit bijzondere grootmoedigheid nog een reispenning mede geven, ofschoon gij den galg verdiend hadt. Ik keerde mij om en wilde heengaan; maar de Jood greep mij bij den slip van mijn rok en riep, terwijl zijn geheele gelaat krampachtig samentrok met eene vreeselijke stem:

„Ik vloek u, onmeêdoogende Christen! De God van Abraham en van mijne vaderen verplettere u door Zijnen toorn; van dit oogenblik vervolge ongeluk en tegenspoed u slom; nimmer zij duurzame blijdschap uw deel; uw stam verdorre door uwe eigene schuld; ieder jaar levens, dat u nog wacht, treffe u op dezen dag een vreeselijk omheil; gij zult de schuldige of onschuldige oorzaak zijn van het leed van allen, die u het naast ter harte gaan; als gij eenmaal sterft, zij uw dood het gevolg der wanhoop; en dat de vergeldende Regter u even onbarmhartig aan de poort van het Paradijs afwijze, als gij mij nu van u hebt gestooten."

Toen begaf den verschrikkelijken man het spraakvermogen, zijn gelaat werd doodsbleek en hij stortte bewusteloos op den grond. Ik gelastte den kastelein hem in eene afzonderlijke kamer te bed te doen brengen en voor hem te zorgen; en verwijderde mij onder kwalijk verborgen afgrijzen.

(Wordt vervolgd.)

daar aanwezige Redjangers en lieden van Lobo Poding, eene hevige vechtpartij, waarbij twee personen het leven verloren en een derde werd verwond. De Redjangers en de lieden van Lebo Poding hadden daarna de doesson Karang Dapo beschoten en in de nabijheid dier doesson eene ladang verbrand. Dier ten gevolge werden van Tebing Tingie het divisiehoofd met 30 pradjoerits derwaarts gezonden, die op het onverwachtst door 200 Redjangers, met geweren en pieken gewapend, werden overvallen. Na twee dooden en vijf gewonden bekomen te hebben gingen de Redjangers op de vlugt; geen der pradjoerits bekwam hierbij eenig letsel. Sedert hadden de Redjangers geene vijandelijkheden meer gepleegd.

(*Jav. Cour.*)

NEDERLAND.

Rotterdam, 8 *Maart*. Sinds geruimen tijd bestond bij het letterlievend publiek de behoefte aan eene nieuwe, goedkoope en tevens aan de eischen van den goeden smaak voldoende uitgave van onzen talentvollen romanschrijver Mr. J. van Lennep; te vergeefs was de wensch van velen, voor wie uitgaven in groot octavo te kostbaar waren, of aan wie die niet fraai genoeg toeschenen, kenbaar gemaakt; wij haasten ons thans om mede te deelen, dat eindelijk in die behoefte zal voorzien — en die wensch vervuld worden.

Eenige Boekhandelaren hier ter stede, door aankoop eigenaars van meest alle werken (zoo prozaisch als dichterlijke) van den beroemden schrijver geworden zijnde, hebben zich beijverd om eene nieuwe uitgave te vervaardigen, die in schoonheid van uitvoering en geringen prijs alls overtreft, wat tot hiertoe in ons land het licht zag.

Wij hadden het genoegen het eerste deel der serie (*de Pleegzoon*) te zien en willen er gaarne den hoogsten lof aan toezwaaijen.

De titel heeft een fraai geteekend en uitmuntend gegraveerd Vignet, aan het welk de heer d'Arnaud Gerkens (teekenaar) en de heer Steelink (graveur) geene zorg of moeite gespaard hebben; tegenover dien titel is eene niet minder fraaije plaat, naar de teekening van den heer Rochussen en door dezelfde bekwame hand gegraveerd. Het boekje zelf is in 12o. formaat met eene keurige letter, op zwaar velin papier, gedrukt op de met lof bekende drukkerij van de Heeren Wijt en Zonen alhier, en eindelijk is het in zeer smaakvollen en rijk verguld blaauwen band gebonden. Voegt men bij dit alles den prijs van slechts *f* 1.90, dan twijfelen wij niet of duizenden zullen de pogingen der uitgevers ondersteunen en zich haasten, om meester te worden van eene reeks van (meest historisch) romantische werken, die, om hunnen hoogst belangrijken inhoud en thans ook door het kleed, waarin zij gestoken zijn, een sieraad onder de producten van den Nederlandschen geest en pers mogen genoemd worden.

— Men meldt uit Voorst, dd. 6 Maart: Dezer dagen had alhier een treffend ongeluk plaats. Een jongeling, die voor het eerst als vol man op den steenoven van den heer *Willink* werkte en een der aardkarren bestuurde, had het ongeluk, bij het afrijden van eene geringe helling, van de kar te vallen. Het zware wiel ging over zijn hoofd, dat zoo zeer gewond werd, dat hij een paar dagen daarna overleed.

— De baron *van Lynden*, des konings adjudant, en de baron *van Hardenbroek*, ordonnans-officier, belast met het overbrengen der geschenken door Z. M. den koning aan den keizer van Japan aangeboden, zijn in de residentie teruggekeerd.

Woerden, 8 Maart. Men wil weten, dat de gedetineerde in het huis van reclusie en tuchtiging alhier, die betrokken is in de zaak der vervalsching van de coupons Ned. Werk. Schuld, zoude zijn de persoon van H. T. J S., die, bij arrest van het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland, van 3 Julij 1848, schuldig verklaard zijnde aan het namaken van muntbilletten, veroordeeld werd tot schavot- en tuchthuisstraf voor den tijd van twaalf jaren. Hij zou de persoon zijn, die de vervalsching heeft gepleegd, door de inkt der druk- en cijferletters op te lossen of weg te maken en met de pen andere letters en cijfers in de plaats te stellen. Naar men verzekert was S. als schrijver, op het bureau van den kommandant der strafgevangenis, werkzaam.

— Bij besluit van den 21 Januarij jl. is door den minister van marine bepaald, dat voortaan voor elk onder-officier of minder schepeling een *conduite* boekje zal worden aangelegd, in hetwelk alle straffen zullen moeten worden opgeteekend, zoomede een rapport over het gedrag, de bekwaamheid en geschiktheid van den schepeling. Door die heilzame bepaling zal er aan eene tot dus verre bestaan hebbende behoefte in het belang van de dienst worden voorzien.

— Den 12 Februarij ll. is te Freiwaldau, in Silezië, overleden Daniel baron Tindal, gepensioneerd majoor, kamerheer van Z. M. den koning der Nederlanden, ridder der Nederlandsche orden.

— Een officier van gezondheid bij de marine, die geweigerd heeft, op eene dagvaarding van den officier van justitie bij de arrond. regtbank te Brielle, bij de lijkschouwing van een waarschijnlijk vermoorden koopvaardij-matroos te adsisteren, is bij vonnis van de arrond. regtbank te Brielle veroordeeld tot betaling eener boete van *f* 25 en de kosten.

— In eene woning, toebehoorende aan het hoogheemraadschap van Delfland en gelegen in de zeeduinen tusschen Loosduinen en Terheyden, woont een arbeider, die buitengewoon opzigter van de jagt en visscherij is. Een paar dagen geleden is bedoelde arbeider naar zijn land gegaan, om het te spitten, maar keerde op etenstijd niet terug, hetgeen zijne vrouw deed besluiten naar het land te gaan, ten einde naar de reden van zijn wegblijven onderzoek te doen. Tot hare bevreemding miste zij haren man, ter plaatse waar zij hem dacht te vinden, terwijl de spa en zijne handmoffen in het land aanwezig waren. Het spreekt van zelf, dat de vrouw, zoo in het dorp als in den omtrek, de ijverigste nasporingen in het werk stelde, doch deze mogten niet baten, zoodat de vrouw zich in de grootste ongerustheid bevond.

Nu verneemt men dat die persoon, Dirk van der Hoeven genaamd, gelukkig is teregt gekomen. Maar hoe? De man had een konijn uit zijn hol willen krijgen en had zich tot dat einde in het gat van den berg gewaagd. Toen hij daarin een eind wegs gevorderd was, stortte de berg in en lag de man onder het zand bedolven. Het konijn, dat van der Hoeven nazat, groef door en maakte een nieuw gat, waardoor de man lucht kreeg. Intusschen heeft hij 24 uren in dezen gevaarvollen toestand doorgebragt, totdat een landbouwer, de Winter genaamd, die ook in de duinen woont, na lang zoeken van der Hoeven vond en redde.

— Dezer dagen kwam een ingezeten der gemeente Molenaarsgraaf, zijn 26ste kind ter secretarie aangeven. Van deze kinderen, onder welke nimmer twee- of drielingen zijn geweest, waren 13 zonen en 13 dochters; 13 zijn er overleden en 13 nog in leven; de vader dezer kinderen telt 58 jaren.

DUITSCHLAND.

Uit Weenen wordt medegedeeld, dat het zilvergeld hetwelk geheel verdwenen was, weder meer en meer te voorschijn komt, echter niet in die mate, waarin hetzelve werkelijk voorhanden is. Niet zonder bevreemding zal men vernemen, dat het in Oostenrijk, bijzonden ten platten lande, sedert onheugelijke tijden gebruikelijk is, bij het uitbreken van eenen oorlog, het bare geld in den grond te verbergen. Men schat de waarde der gouden en zilveren munten, die in de jaren 1848 en 1849, en vervolgens ook sedert de toebereidselen tot eenen veldtogt tegen Rusland, op deze wijze aan de circulatie werden onttrokken, op ten minste 300 millioen gulden. Men heeft de gegronde hoop, dat dit doode kapitaal van lieverlede weder levend zal worden, zoodra de bank in staat zal zijn, om hare biljetten ten allen tijde tegen baar geld weder in te wisselen, en daarbij ook niet meer biljetten in circulatie brengt, dan voor de werkelijke behoefte noodig is.

— Uit Hamburg wordt gemeld dat de Engelsche regering ook niet afgezien heeft van het denkbeeld om eene afdeeling ligte oorlogsvaartuigen naar de Witte Zee te zenden. Groote hoeveelheden steenkolen zijn reeds ten behoeve der oorlogsstoomschepen opgestapeld in de neutrale haven van Hammerfest. De Russische regering heeft van hare zijde veel partij getrokken van den winter, om alle genaakbare punten te versterken. In het bijzonder zijn geduchte maatregelen genomen om Archangel tegen iederen aanval te beschermen.

— Volgens een schrijven uit Weenen aan den *Nürnburger Correspondenz*, zijn tusschen de Oostenrijksche en Turksche regering reeds sedert lang onderhandelingen aangeknoopt tot afstand aan eerstgemelde van het grondgebied aan de kusten, bekend onder den naam van Sutornia, waartoe de Porte tegen eene schadeloosstelling gaarne bereid is.

— In de zitting van de Pruissische tweede kamer van den 6den dezer, is een voorstel behandeld van den heer Wagener, dat de strekking had om uit artikel 12 der constitutie te schrappen de woorden, waarin gezegd wordt: dat het genot der burgerlijke en staatsburgerlijke regten onafhankelijk is van de godsdienstige geloofsbelijdenis. De commissie heeft bij monde van den heer Gerlach, daarop verslag uitgebragt, hetwelk geheel in den geest van het voorstel was en dat voorstelde, om de regeling der staatkundige regten over te laten aan eene speciale wetgeving. De graaf Schwerin en de heer Reichensperger hebben de conclusie van het rapport heftig bestreden, en de bevolking heeft door hare talrijke opkomst in de tribunes getoond, daarin een levendig belang te stellen. De verklaringen der regering waren van dien aard, dat de oppositie daardoor niet geheel bevredigd is geworden, hoewel de uiterste regterzijde op dit punt door de regering bestreden is. Hare verklaring is hoofdzakelijk daarop neergekomen, dat zij zal trachten eene schikking tot stand te brengen tusschen de twee tegen elkander overstaande beginselen, namelijk de vrijheid van geweten en de ontzegging van verschillende regten aan zekere geloofsbelijdenissen. Of de regering daarin zal slagen, kan men met regt betwijfelen.

RUSLAND.

— De telegraaf berigtte ons, zegt *Le Nord* eene droevige tijding. De prins van Warschau, graaf Paskiewitsch van Erivan is, Donderdag 31 Januarij, des morgens ten 5 ure, bezweken aan eene ziekte, waaraan hij reeds sedert lang, zonder hoop op genezing, was lijdende. De prins was 74 jaren oud; geboren te Pultusk in 1782, werd hij bij het pagecorps te St. Petersburg opgevoed, maakte de veldtogten van 1806—1809 tegen de Turken en die van 1812—1815 mede.

In 1826 werd hij benoemd tot chef van den staf bij het leger in Georgië. In 1828 maakte hij een einde aan den oorlog met Perzië en verwierf den titel van graaf van Erivan. In 1828 en 1829 volbragt hij den veldtogt in Turkye en Azië, in 1831 dien in Polen. Na de inname van Warschau, werd hij tot prins van Warschau benoemd. Zijn familienaam was Ivan Fedorowitch.

— De heer Anatole Démidof, attaché bij het russisch gezantschap te Weenen, heeft zich tot den grootadmiraal, groothertog Constantijn, gewend, het voorstel doende, om aan alle gekwetste marineofficieren, die in den vreemde behandeld worden en tot hunne genezing een zuiver luchtgestel behoeven, gastvrijheid te verleenen op zijne landerijen in Toscane en op het eiland Elba. Die officieren zullen daar niet alleen voortreffelijke geneesheeren, maar ook alles vinden, wat hun tot hunne algeheele genezing noodig kan zijn. Dit edelmoedige aanbod is door den keizer aangenomen, die daarvoor zijn dank den aanbieder heeft doen betuigen.

SPANJE.

Madrid, 8 Maart. De maatschappij van den grooten centralen spoorweg heeft concessie gekregen voor het aanleggen van den spoorweg van Saragossa. Dezelfde compagnie heeft, in vereeniging met het huis Rothschild, van den heer *Salamanca* de concessie voor den spoorweg van Madrid naar Alicante overgenomen.

De regering zal een nieuw tarief aanbieden, dat gunstig is voor de nijverheid van Catalonie.

PORTUGAL.

Dit rijk heeft een zijner uitgelezenste staatkundige mannen verloren. De ridder Ildefonso Leopoldo Bayard, staatsraad, oud minister van buitenlandsche zaken, en buitengewoon gezant bij het hof van Brazilië, is den 26 Januarij door een zijner bedienden te Lissabon vermoord. Deze gebeurtenis heeft in Portugal een smartelijken indruk gemaakt, want de ridder Bayard werd zoo uithoofde der edelaardigheid zijns karacters als om de voortreffelijke hoedanigheden, die hem onderscheidden, algemeen hooggeacht.

De heer Bayard kwam uit de club te Lissabon terug en had reeds aan de deur zijner woning gescheld, toen hij door een pistoolschot doodelijk getroffen werd. De buren, door dat schot opgewekt, schoten dadelijk te hulp, doch te laat om den moordenaar te vatten.

ITALIE.

Meest alle Katholyke bladen deelen mede, dat Abd-el-kader, het beroemde Moorsche opperhoofd, besloten is, de dwalingen van het Mohammedanisme af te zweren en het Katholyke geloof te omhelzen. Deze stap is niet het gevolg van overhaasting, maar wel van bedaard en ernstig nadenken, gedurende vele jaren van gevangenschap en eenzaamheid. Hij is thans op weg naar Rome, waar hij zijn godvruchtig voornemen zal ten uitvoer brengen. Zijne laatste levensdagen zal hij waarschijnlijk in de heilige stad doorbrengen.

— De *Courier des Alpes* verhaalt de volgende aardige gebeurtenis, welker echtheid hij waarborgt:

Eenige weinige maanden geleden, schreef een soldaat in de Krim aan zijnen kameraad in het leger te Rome, en schilderde de onthoudingen en vermoeijenissen, welke hetzelve had door te staan, met zeer zwarte kleuren af en telde de verliezen op, welke ziekte en Russische kogels in de gelederen maakten. Hij besloot den brief met zijn vriend te verzoeken, zoodra mogelijk aan den Paus zelven, den prijs voor een mis tot behoud van het Fransche leger te overhandigen en dit in persoon ten uitvoer te brengen. Aan het verzoek van zijn vriend willende voldoen, ging de Fransche soldaat den volgenden morgen naar het Vaticaan en verzocht den eersten persoon, dien hij ontmoette, hem tot Zijne Heiligheid te geleiden. »Maar, mijn beste vriend," zeide de schildwacht, »hebt gij bereids het voorloopig verlof om audientie te erlangen, gekregen? Dat is alles zeer goed," antwoordde de soldaat, »voor groote heeren, maar voor een eenvoudig soldaat zijn zulke pligtplegingen onnoodig." De schildwacht wilde de gewone regelen niet overtreden, maar de soldaat was van zijne zijde zoo weinig geneigd heen te gaan, dat hij hem ten leste naar den prelaat, welke dien dag dienst deed, geleidde. Deze maakte hem dezelfde tegenwerpingen, doch alles te vergeefs, en ten slotte ging de prelaat, wanhopende de hardnekkigheid van den bezoeker te overwinnen, naar den Paus en meldde Z. H. het voorgevallene. Zooals wel te veronderstellen viel, werd de nieuwsgierigheid van *Pius IX* opgewekt en, de etiquette van het Vaticaan op zijde stellende, de soldaat in de tegenwoordigheid van Z. H. toegelaten. Nader tredende, stond de soldaat als op post en deed het militair saluut, door zijne hand naar het voorhoofd te brengen, terwijl hij den Paus aansprak in voege, als hij zulks een luitenant zijner compagnie zoude gedaan hebben. »Mijn Paus, hier is een brief van een mijner kameraden uit de Krim, welke u aangaat, lees dien en zeg mij, wat ik moet antwoorden." Dus sprekende, hield hij met de eene hand den brief en reikte met de andere eenige geldstukken over. De Paus [illegible] dien gelezen hebbende aan den soldaat terug, zeggende: »Mijn vriend, mijn mis voor morgen is vergeven, maar den dag daarop zal ik, zonder fout, met het grootste genoegen er een voor het Fransche leger vieren. Ik maak echter eene voorwaarde, dat gij u zelven voorbereidt tot het hooren derzelve en tot het ontvangen van de heilige communie. Wat de aangeboden betaling betreft, neem dezelve terug, om daarvoor op de gezondheid uwer dappere wapenbroeders te drinken."

»Genoeg, mijn Paus," hernam de soldaat, »ik zal mij door den kapelaan van ons regiment doen voorbereiden, en overmorgen ten bepaalden ure op mijn post zijn." Op nieuw groette hij op militaire wijze en ging zonder buigen weg, Zijne Heiligheid, bekoord door zijne militaire nonchalance, achterlatende. Op den bepaalden dag, woonde de soldaat de mis van den opperkerkvorst bij en smaakte het geluk de communie uit diens handen te ontvangen.

TURKYE.

De Frankforter *Post Zeitung* meldt uit Constantinopel, dat lord Redcliffe eene nota der Engelsche regering aan de Porte heeft overhandigd, waarin zij uitgenoodigd wordt, om, bij wijze van waarborg der toegezegde hervormingen, de bezetting voor een onbepaalden tijd te veroorloven van Varna, Gallipoli en Candia. Men was overigens te Constantinopel van meening, dat wanneer deze kwestie in de Parijsche conferentien ter sprake komt, dat men dan zal afstuiten op het verzet van Rusland.

— Wij lezen in de *Presse d'Orient* het volgende: »Den 15den Februarij had te Constantinopel eene vergadering van de eerste geneesheeren der Fransche, Engelsche, Sardinische en Turksche hospitalen en de voornaamste geneesheeren van Constantinopel plaats. De heer Baudens, inspecteur van de geneeskundige dienst bij het Fransche leger, heeft bij die gelegenheid het eerepresidentschap waargenomen. In die zitting is besloten, om voortaan alle veertien dagen bijeen te komen, ten einde met elkander te raadplegen over de onderwerpen, betreffende de verschillende ziekten, die, zich ten gevolge van den oorlog ontwikkelende, de bijzondere zorgen eischen van hen, die door hunne positie het best in staat zijn om ondervinding dienaangaande op te doen.

Sedert langen tijd heeft zich te Constantinopel de behoefte aan eene Maatschappij voor de geneeskunde doen gevoelen, doch er hebben zich tot dus verre immer hinderpalen daartegen opgedaan. Den heer Pinoffs van Rotterdam, civiel geneesheer, en geattacheerd aan het hospitaal van Scutari, komt de eer toe het ontwerp daartoe opgevat te hebben. Zich een tijdperk ten nutte makende, waarop te Constantinopel medische celebriteiten uit alle landen vereenigd waren, is hij er in geslaagd, om zijn ontwerp ingang te doen vinden bij vele zijner confrères en zij, die de vele moeijelijkheden kennen, welke uit den plaatselijken afstand, uit het gebrek aan

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 3 Mei 1856, No. 36.

communicatie middelen, en uit het verschil van natie voortvloeijen, kunnen het best beoordeelen, hoeveel geestkracht en volharding door hem aan den dag moesten worden gelegd, om het gewensche te doel bereiken.

Wij onthouden ons van elke uitweiding over het nut eener dergelijke vereeniging. Terwijl wij echter dr. Pincoffs geluk wenschen met het behaalde succes, kunnen wij niet nalaten te voorspellen, dat eene vereeniging van voortreffelijke geneesheeren, onder voorzitterschap van een man als de heer Baudens, noodzakelijk tot belangrijke resultaten voor de wetenschap en de menschheid moet leiden.''

Het *Journal de Constantinople* zegt nopens deze aangelegenheid het volgende:

»De eerste zamenkomst der geneesheeren van alle natien alhier, had op 15 Februarij plaats, op uitnoodiging en ten gevolge der onvermoeide pogingen van dr. Pincoffs, civiel geneesheer in het Engelsche hospitaal te Scutari.

Men heeft in die bijeenkomst opgemerkt de eerste geneesheeren en de notabiliteiten der Engelsche, Fransche, Sardinische en Turksche militaire hospitalen, alsmede vele andere geneesheeren, onder welke men de meest beroemde van Constantinopel telde. Nadat de inspecteur-generaal Baudens bij acclamatie tot president en de heer Pincoffs tot secretaris gekozen was, is men overeengekomen om geregeld twee malen in de maand eene vergadering te houden en zich daarin bezig te houden met onderwerpen, die tegenwoordig voor de militaire geneeskunde van het hoogste belang zijn, zooals typhus, scheurbuik en andere ziekten,

Eene commissie, zamengesteld uit een vertegenwoordiger van elke natie, is benoemd om de reglementen eener *Permanente Maatschappij voor Geneeskunde* te ontwerpen, waartoe in de eerstvolgende bijeenkomst het administrative committé zal worden benoemd.''

NOORD-AMERIKA.

Den 6 Januarij was de stad New-York als begraven onder een onmetelijk lijkkleed van sneeuw. Het rijden met rijtuigen, zelfs met sleden, was den ganschen dag afgebroken. De paarden zakten tot aan de borst in de sneeuw. In een groot aantal huizen konden geene levensmiddelen aangebragt worden, en in de meest bezochtste straten, waarin men beproefd had doorgangen te maken, had men in het algemeen het uitzigt van twee langs de huizen loopende sloten, ter zijde van een uitgestrekten heuvel in het midden.

— Het fort William, gelegen aan den noordelijken oever van het Oppermeir, is de jaarlijksche verzamelplaats van al de beambten en valzetters (trappeurs) van de Hudsonsbaai-compagnie, en bij gevolg het algemeen depot van 6 à 700.000 stuks pelterijen, de opbrengsten der jagten van 2 à 3000 personen, die zij in dienst heeft, als ook der ruilingen met de wilde stammen en Eskimo's; ook komen hare agenten zich in dit fort voorzien van al de benoodigde artikelen tot ruilhandel met de Amerikaansche stammen.

Van de laatste dagen der maand Mei tot het einde van Augustus, levert die burgt het uitzigt op eener voortdurende kermis. Het is de plaats van uitspanning en genoegen, in een woord, het vastenavond-oord der jagers en beambten, die gedurende het overige van het jaar de bosschen en steppen van het Noorder-Amerikaansche vaste land doorkruisen, en dat niet altijd zonder gevaar.

Deze driemaandelijksche kermis levert het vreemde tooneel op eener bevolking met het ongelijksoortigste voorkomen. Men treft er te gelijk Engelschen, Franschen, Ieren, Schotten, Duitschers, Denen, Russen, Polen, Zwitsers, Italianen, Afrikanen, zelfs Sandwich-eilanders, Bengalezen en *Brandhouten* (Bois-Brulés, afstammelingen van vrouwen der wilde stammen met de bedienden der compagnie).

Een dier valzetters had in den loop zijner jagt, gedurende den laatsten winter een wijfjespanter ontmoet, gevolgd door twee nog zuigende jongen. De eerste lag hij met geweerschoten neer en nam de jongen mede, die hij met de meeste zorg opkweekte. Gewend aan de hand, die hen voedde, zoo volgden deze dieren, zoo lang zij hunne krachten nog niet kenden, hun meester als krulhonden.

Toen hij in de maand Julij ll. te fort William kwam, waren die beide dieren reeds acht maanden oud en vrij sterk geworden. Zijne boschmakkers rieden hem herhaaldelijk en met nadruk aan, zulke beesten te wantrouwen en ze ten minste des nachts in eene anderekamer op te sluiten dan de zijne; doch hij stoorde zich niet daaraan, en op zekeren morgen begaf de hospes, hem volgens zijne gewoonte niet naar beneden ziende komen om te ontbijten, zich naar zijne kamer, doch welk verschrikkelijk tooneel kreeg hij daar voor oogen... De valzetter was gedurende den nacht letterlijk verslonden; niets was van hem overig dan ontvleeschde knoken, en het geheel onkenbare hoofd, waaraan de jonge panters nog trokken en scheurden.

— Men berigt van het departement van oorlog te Washington, dat een der Amerikaansche officieren, die onlangs de grensprovincien van Mexiko en de Vereenigde Staten onderzocht hebben, in dat gedeelte van het Mexicaansche grondgebied, hetwelk nu twee jaren geleden door Santa Anna aan die Staten is afgestaan, eene der vermaarde smaragdmijnen ontdekt heeft, in den tijd van Cortez door de Spanjaarden gekend, doch wier ligging men later niet meer heeft kunnen terugvinden. Deze officier brengt, naar men zegt, een kleinen troep mijnwerkers bijeen, dien hij derwaarts wil geleiden, om de vruchten zijner ontdekking te plukken.

— De heer Lewis Washington heeft aan den gouverneur van dezen staat Virginia een brief gerigt, waarbij hij aan den staat ten geschenke geeft het huis, waarin George Washington het eerste levenslicht zag, en het graf, waarin zijne laatste overblijfselen rusten.

ZUID-AMERIKA.

Met de *Parana* verneemt men, dat de gezondheidstoestand der West-Indische eilanden over het algemeen bevredigend was. Op de landengte van Panama was juist het tegenovergestelde het geval. Men zag er met verlangen de opening der Centraal-Amerikaansche stoombootdienst te gemoet.

Te Bogota heerschte veel gisting ten gevolge van de ophanden zijnde presidents-keuze en men hield eene nieuwe revolutionaire beweging voor niet onwaarschijnlijk.

Uit Peru wordt geklaagd over de barbaarsche wijze, waarop de Chinesche kolonisten in Peru worden ingevoerd. Verschillende schepen komen te Callao aan met een verlies van 30 à 50 % aan menschenlevens, ten gevolge van het opeenpakken dier lieden. Moord en roof waren te Lima aan de orde van den dag. In het binnenland van Peru heerschte veel gisting. Er werd ook nog geklaagd over de invallen der wilde stammen uit Ecuador over de Amazonen rivier. Aan de oevers dier rivier rigtten verschillende ziekten vele verwoestingen aan.

— Blijkens berigt uit Mexico van 16 Jan., waren twee pogingen tot revolutie verijdeld; men wilde namelijk eene keizerlijke regering invoeren en den oudsten zoon van den voormaligen keizer Iturbe op den troon plaatsen; ook waren pogingen aangewend, om den generaal Comonfort te verdrijven.

BRITSCH INDIE.

De *Maulmain Advertiser* deelt een vreeselijk treurspel mede, dat in Februarij ll. op het kleine eiland Andaman plaats vond. Een Chinesche jonk, *Fui Goon* genaamd, van Pinang naar de Nicobar-eilanden en Bassein bestemd, en eene bemanning van 13 hoofden tellende, konde Nicobar noch Bassein bereiken. Zij kwamen op het kleine eiland Andaman te regt, waar de equipage naar wal ging om water te halen. Acht hunner stapten aan land, terwijl vijf in de boot achterbleven. De inboorlingen, tot hiertoe voor hun oog verborgen, sprongen op de weerlooze slagtoffers toe, sneden hun lid voor lid af en deden daarmede hunnen maaltijd. De vijf in de boot achtergeblevenen dit ziende, haastten zich de jonk weder te bereiken en zeilden regelregt naar Maulmain, waar zij den 26 Februarij behouden aankwamen.

— De *Friend of India* vermeldt een zeer droevig voorval in de provincie Sindian. Kapitein Jameson, de gedeputeerde commissaris, voelde zich onwel. Hij schreef aan doctor Beatty om twee grein morphine. Dr. Beatty sliep toen de boodschap aankwam en schreef half dommelend een recept voor *tien* greinen, vermeenende er slechts *een* op te schrijven. De apothecar deed de *tien* grein in een pil, en den volgenden morgen was kapitein Jameson dood. Dit voorval schijnt te moeten worden geweten aan het barbaarsche dialect, waarin de geneesheeren hunne voorschriften opteekenen. Nog een ander voorbeeld wordt aangehaald, waarbij een zieke een dosis van zes greinen sublimatum corrosive, in stede van die hoeveelheid calomel, inslikte.

— De dagbladen van Calcutta en Rangoon van den 19 Maart deelen mede, dat een ontzettende brand te Prome gewoed heeft. De stad is geheel vernield; de gouvernementsgebouwen, de gevangenis, de handelsmagazijnen, in één woord elk gebouw is een puinhoop. De Birmezen zagen de verwoesting met de grootste onverschilligheid aan. Binnen twee maanden tijds, zijn de steden Rangoon en Prome afgebrand, zonder dat men de minste oorzaak voor het uitbreken dier rampen kan vermoeden.

— De *Straits Times* van 1 April verhaalt het volgende:

Den 31 Maart werd, omstreeks 3 ure in den namiddag, te Singapore in Bally Lane, kampong Glam, door een Javaanschen matroos, Seeman genaamd, een vreeselijke moord gepleegd op zijne vrouw Meena. Ten zelfden tijde werd door den Javaan Taha, die met zijne vrouw dezelfde kamer, waar de moord gepleegd was, bewoonde, de noodkreet van brand aangeheven. De policie spoedde zich naar de plaats des onheils, kwam door het raam binnen, doofde het vuur en ontdekte door den rook heen, het ontzielde ligchaam der arme vrouw. Zij had twee kriswonden in de borst bekomen. Een zakdoek en de scheede der kris van den moordenaar werden in de kamer gevonden, doch hij zelf ontsnapte door het venster, en was tot heden niet gevat.

— Men meldt van Singapore, dd. 15 April:

Den 5 dezer werd een groote ledige sampan in zee ontdekt. Zij behoorde aan een Boeginees, die te Poeloe Nongsa (in baai Bellar), op weinige mijlen afstands van Singapore, woonde. De sampan was door vijf Chinezen gehuurd, om zich met 20 picols gambier naar Singapore te begeven. Er waren teekenen van bloed in de boot te bespeuren. De eigenaar derzelve en de vijf Chinezen worden vermist, en er bestaat weinig twijfel, of zij zijn de slagtoffers der zeeroovers geworden.

De vrouw van den Boeginees is sinds te Singapore aangekomen, en heeft het eigendom van haren man herkend.

Singapore. Men leest in de *Straits Guardian* van den 5 April. Wij vreezen, dat de meerderheid der personen, die mannen uit Hylam in hunne dienst hebben, hen, gedurende het grootste gedeelte van Paasteren avond en nacht, zullen hebben gemist. Uitnoodigingen tot een grooten maaltijd, in Chinesche karacters op lange reepen rood papier geschreven, werden aan deze mannen toegezonden, en bij toeval geraakte een aantal daarvan in onze handen. Waar de maaltijd zoude plaats vinden en tot welk doel dezelve bestemd was, stond niet op de uitnoodigingskaarten vermeld. Begeerig den edelmoedigen persoon te ontdekken, die zulk eene som, als voorzeker een maaltijd aan eenige honderden menschen gegeven, zoude kosten, wilde uitgeven, deden wij nasporingen, en ontdekten, na eenige moeite, dat de uitnoodigingen niet dan een hinderlaag waren, om de niet op hunne hoede zijnde Europeanen te vangen. Door zeker teeken, in het document behendig ingelascht, konde iedere Chinees dadelijk bespeuren, dat het niets anders was dan de bijeenroeping tot eene algemeene vergadering van de Hylamsche leden van de Hoey. Dit is op nieuw een bewijs, dat bijna ieder Europeaan of inboorling, zelfs in zijn huiselijken kring, omringd is van personen, die tot een der vertakkingen behooren van een geheim genootschap, waartegen, met in het oog houding van deszelfs gevaarlijken invloed, het de pligt van ieder regtschapen man zoude wezen, in de scherpste bewoordingen, te protesteren.

AUSTRALIE.

De *Geelong Advertiser* vermeldt, dat Bellarat door twee vreeselijke onheilen is bezocht geworden. Op den 2 en 3 December jl. woedde een hevige brand in de eigenlijk gezegde stad en verwoestte het Adelphi-theater, het hotel der Vereenigde Staten, eene menigte openbare pakhuizen met koopwaren en tenten van goudgravers. Het verlies wordt verschillend, van 60,000 tot 90,000 pd. sterl. opgegeven, waarvan slechts 6000 pd. sterl. verzekerd was. In het hotel der Vereenigde Staten zijn vele menschen omgekomen.

Den 16 en 17 December daaraanvolgende, viel er een buitengewoon harde regen en hagel, welke de kreeken deed overstroomen, ten gevolge waarvan tenten, graafmachinen en eene menigte goudbevattende aarde en koopwaren werden weggevoerd. Het getal der bij deze ramp omgekomenen is nog niet te bepalen.

HAITI.

Keizer Faustin I, niet te vreden met zijne onlangs aangewende poging tot onderwerping van St. Domingo, welke poging zooals men weet, met eene totale nederlaag voor hem en zijne troepen geëindigd is, zoodat hij zijn behoud alleen aan de vlugt te danken had, heeft andermaal bij de poorten van de stad San Santiago aan de Dominicanen een gevecht geleverd, waarbij de zijnen op nieuw de nederlaag hebben geleden, en twee stukken geschut, een aantal vaandels, eene groote hoeveelheid geweren, munitiewagens, enz. in handen der overwinnaars zijn gevallen, die almede 68 krijgsgevangenen hebben gemaakt. Waarschijnlijk zal den keizer thans wel de lust vergaan, om op nieuw pogingen aan te wenden tot inlijving van St. Domingo, zoo neen, dat is het ligt mogelijk, dat hem een erger lot zal treffen dan het verlies van een gevecht.

Tevens verneemt men, dat Santana, vertrouwen stellende in zijne overwinning, bij decreet den staat van beleg, waar in de provincien Santa Cruz, Seybo en St. Domingo verkeerden, opgeheven heeft.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
April	29	Nederlandsch	Johanna Maria	A. Sissingh	Cardiff	5 Jan.	Hongkong.
»	28	»	Cortgene	R. J. Rijken	Panaroekan	12 April	Rotterdam.
»	26	»	Harriet	Ango	Batavia.	25 »	Cocos Eil.
»	29	Amerikaansch.	Samuel Russell	S. Seaton	New-York.	2 Febr.	Hongkong.
»	—	Engelsch	Emely Annina	J. Knight	Londen.	15 Dec.	Shanghay.
»	30	»	New Forrest	Milne	Batavia.	28 April	Sydney.
»	—	Portugeesch	oorlogs brik Mondego	l. t/z 1 kl. J. S. Farares	Tafelbaay	2 Maart	Macaro.
Mei	1	Engelsch	Challenger	J. Kelliok	Londen.	14 Febr.	Hongkong.
April	30	»	Brestol	Daris.	Singapore	18 April	Mauritius.
»	—	»	Magellan	O Lloijd	Port Philip	24 Maart	Singapore.
Mei	1	Amerikaansch	Spitfire	S. Jachson	Londen.	1 Febr.	Hongkong.
»	—	Engelsch	Duchesse of North Humberland	G. Machardij	Adelaide	1 April	Singapore.
»	—	»	Dannuaris	B. Chupman	Manilla.	20 Maart	Geelong.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Mei	1	Nederl. Indisch	stooms.	Langen Lamongen	T. Deighton	Samarang	30 April	Maclaine, Watson en co.
»	—	Nederlandsch	bark	President Verkouteren	C. F. Eylerts.	Amsterdam		Tiedeman en van der Burg.
»	—	»	»	Burg. van Reenen	v. d. Meer v. Kuffelen	Soerabaya		Haager en Schuurman.
»	—	»	bark	Corn. Wernard Eduard	Kleinhouwer	»		B. Kopersmit en co.
»	—	Zweedsch	»	Thetis	Pipping	Londen.		Busing, Schröder en co.
»	—	Amerikaansch.	»	Daniel Sharp	C. A. Parker	Singapore		Paine, Stricker en co.
»	—	Nederl. Indisch	»	Bintang Timor	Said Machmoen			B. J. Jacobs.
»	—	» »	brik	Gatmeer	Sech Abdul Rachman			»
»	—	Balisch	bark	Ida	Harberbier	Balie Bandong.		Mc Ewen en co.
»	2	Nederlandsch	schip	Kosmopoliet	Bouten	Rotterdam		B Kopersmit en co.
»	—	»	»	Pieter Cornelis Zoon 't Hooft	Koens	»		G. Suermondt en co.
»	—	»	bark	Macao		Amsterdam		Tiedeman en van der Burg.
»	—	»	»	Cornelis Gips.	de Haan	»		B Kopersmit en co.
»	—	Zweedsch	brik	Mary		Lissabon		Metzendorff, Wilmans en co.
»	—	»	bark	Maria Augusta	Bystrom	Samarang		»
»	—	Bremer.	brik	Vesta		Bremen		Tolken, Voget en co.
»	—	Nederl. Indisch	»	Sootbin		van de Oost		B. J. Jacobs.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	1	Nederlandsch	bark	Estafette	A. M. H. Rietveld	Amsterdam.
»	2	Bremer	»	Kepler	Wiegman	Falmouth.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		bark	Resident van Son	Kramers		B. Kopersmit en co.
»		»	Jan van Hoorn.	Logger		»
»		»	Johanne Catharina	Van der Gouwe		Busing Schröder en co.
»		»	Twee Anthonys	J. F. Klomp		Reynst en Vinju.
»		»	President Verkouteren *	C. F. Eylerts		Tiedeman en van der Burg.
»		»	Burg. van Reenen	v. d. Meer v. Kuffeler.	Amsterdam	Haager en Schuurman.
»		»	Sara en Johanna*	L. ten Boekel.		»
»		schip	Anna en Elise *	Jaski		»
»		fregat.	Gesina.	P. Burggraaf.	China	»
»		»	Erasmus *	A. T. Scharper		G. Suermondt en co.
»		clipper	schip Electro *	H. Wegman.		»
»		bark	Kemanglen	H. H. Smit	Nederland	»
Nederl. Indisch		bark	Djelanie *	Said bin Alie	Banka	D. N. Buys en co.
»	»	»	Kim Tekseng.	Kwee Tjoenseng	Palembang	»
»	»	»	Fida Rachman *	Sech Bulfagie	Samarang.	»
»	»	»	Hamedanij	C B Young	Soerabaya.	»
»	»	»	Poguan Zephyr *	Ong Kemling	Soerabaya en Sumanap	»
»	»	»	Amsterdam *	Moch Aysiem.	Soerabaya	»
»	»	schoen.	Annetta *	Kongliem	Cheribon en Pontianak	»
»	»	»	Kim Tianghoat	Gooy Bengkiat	Samarang en Benjermassing.	»
»	»	bark	Alnoer *	Sech bin Awab.	Samarang	B. J. Jacobs
»	»	»	Bintang Timor *	Said Machmoen		»
»	»	brik	Getmoer *	Sech Abdul Rachman	Soerabaya.	»
Zweedsch		schip	Cecilia *	C. J. Soron	Bremen	Pitcairn, Syme en co.
»		bark	Adelaide *	Bouming	Holland	Busing Schröder en co.
»		»	Thetis *	Pipping	Zweden	»
Oldenburg		bark	Minna	Segebade	Hamburg	»
Amerikaansch.		»	Daniel Sharp *	C A. Parker	Padang	Paine, Stricker en co.
Belgisch		»	Ida *	Harberbier	Balie Bandong	McEwen en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	22	N. I.	schoener Kiatlie	Ko Tinglo	Balie Pad.
»	—	»	bark Hector	J. M. Schoon	Tjilatjap.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Ocean	Hoogland	Nederland	Major Matzen en co.
»	»	Admiraal Tromp	J van Turgen	»	Fraser, Eaton en co.
Nederl. Indisch	bark	Segaffie	Sech Drahim	Macassar	Gezagvoerder.

Aangekomen schepen te *Indramayoe.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	22	N. I.	bark Fathool Hair	Said Juffrie	

Vertrokken schepen van *Indramayoe.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	24	N. I.	bark Fathool Hair.	Said Juffrie	Batavia.

Vertrokken schepen van *Tagal.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	22	N. I.	brik Tartar	Tan Inggok	Pekalongan.
»	23	»	bark Atiat Toolberie	Said Aswedie.	Sumanap.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	17	Ned.	bark Herman	van Velthoven	Soerabaya.
»	—	N. I.	schoener Digna	Pa Ardie	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	18	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaya.
»	19	»	schoener Digna	Pa Ardie	»
»	22	Ned.	schip Rotterdam.	P. Vis.	Rotterdam.

Aangekomen schepen te *Tjilatjap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	22	Ned.	bark Hoop van Capella	Bok.	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	14	Ned.	schoener Maria	Lieman	Balie.
»	15	»	bark Bacht Mastora	Said Alhabassij	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	17	N. I.	schoener Mansoor	Sagiet	Pasoeroean.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

Met het Fr. schip *Nicolas Cezard*: de heeren *Ghijmers* en echtg. — *Dubraij*. — *Graito*. — *Jeune*. — Mevr. en mejufv. *Berger* en jufvr. *Droulon*.

Met het N. I. stoomb. *Langen Lamongan*: de off. v. gez. 1 k. *Hollander*. — de heer *J. Carapiet*. — Z. M. troepen.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 28 *tot en met den* 29 *April* 1856.

AANVOER.

Van Hamburg en Liverpool per Oldb. schip *Minna*, gez. Segebade. agt. Busing Schröder en co.

2146 blokk. zink. 104 tonn. teer. 290 coll. touwwerk. 8 do. parfumerien. 20 do. zeep. 42 kn. lucifers. 5240 steenen. 1 kt. meubels. 1 do. goud en zilverdraad. 282 do. wijn. 42 coll. zinklood. 22 do. spijkers. 40 ks. geweren. 2 do. diversen. 2 do. lederwerk. van Liverpool. 91 md. aardewerk. 100 vn. kruid. 1866 ks. zeep. 20 vn. bier. 50 ks. tinplaten. 846 coll. manufacturen. *Agenten.*
229 coll. manufacturen. *Adam en co.*
35 coll. manufacturen. *Mc. Ewen en co.*
8 ks. manufacturen. *Burt Mijrtle en co.*
26 ks. manufacturen. 77 ks. ijzerwerk. 10 bn. 13 pakk. en 9 kn. manufacturen. *Anderson Tolson en co.*

1 bl. manufacturen. *Maclaine Watson en co.*
35 kn. manufacturen. *Pitcairn Syme en co.*
1 kt. hoeden. *Order.*

Van Rotterdam per ned. schip *Twee Anthonijs*, gez. Klomp. agt. Reijnst en Vinju.

486 keld. genever. 12 kn. wijn. 50 vs. boter. 2 kn. diversen. 130/1—216/2 leggers. *Agenten.*
10 vs. zilv. specie. *N. H. M.*
30/1—10/2 leggers. *van Ommeren Rueb en co.*
3 ks. meubelen. *Lewert.*
9 ks. papier. *van Haren Noman en Kolff.*
12 ks. papier. *Lange en co.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Pa Gadie.

25 pic. ongez. katoen. *Gezagv.*
37 pic. gomelastiek. 10 do. witte dammer. 28$^{1}/_{2}$ do. koffij. *Hadjie Achmat.*
8 pic. gomelastiek. 3 do. was. *Dja Oedien.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Jeman.

150 zakk. rijst. *Geankiong.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Kadien.

175 pic. rijst. *Lim Gam.*

Van Tjeringien per praauw Pantjalang gez. Selim.

180 pic. rijst. *Toos Kanafie.*

Van Samarang en Jawana per ned. ind. schip *Alnoer*, gez. Said awab bin awab Said.

5 kn. misoa. *Tio Kie.*
1 kt. sarongs. *Said aloewie Satrie.*

UITVOER.

Naar de Lampongs per praauw Pangail gez. Intje Ismail.

400 ps. ongebl. katoen. 21$^{1}/_{2}$ corg. sarongs. 63 ps. chitzen. 26 do. ginghams. 14$^{5}/_{20}$ corg. slendangs. 30 ps. madapoll. 48 do. zijde slendangs. 1 vat boslemmermessen. 26 corg. bat. doeken. 10 do. gedr. slendangs. 20 corg. sarongs. 1 do. woll. dekens. *Intje Ossien.*
8$^{11}/_{20}$ corg. bat. slendangs. 1$^{4}/_{20}$ do. do. sarongs 20$^{6}/_{20}$ do. do. doeken. *Intje Osmar.*

Naar Cheribon per praauw sampang gez. Maidie.

10 ks. mousselines. 2 do. slendangs. 1 do. kain pandjangs. 4 do. zijde slendangs. 1 kt. kramerijen. 1 do. broekengoed. 5 do. glaswerk. 1 do. chitzen. *Sech Mohamat Bafadel.*
8 kn. div. lijnwaden. 11 ks. div. dranken. 2 do. kramerijen. 1 do. sago. 15 do. wit katoen. *King Goan.*
9 ks. ongebl. katoen. 2 do. wit katoen. 1 do. chitzen. *Sech Mochamad Jawas.*
2 ks. ongebl. katoen. 1 do. wit katoen. 4 corg. slendangs. *Sech Mochamad Basandit.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Wampoa*, gez. Kramer. agt. Kopersmit en co.

116 pic. rotting. 8927 do. rijst. 50 do. gom dammer. 16 do. kaneel. *Bahre en Kinder.*
46 pic. gutta percha. 4 ks. diversen. *van Ommeren Rueb en co.*
25 pakk. hennep. *Landberg en co.*
2534 ℔ indigo. *Suermondt en co.*
670 ℔ indigo. *Agenten.*
10,673 ℔ indigo. 1 kt. kleinigheden. *de Weerdt Ruyl en co.*
10/m. man. sigaren. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
2 .... *N. H. M.*

Naar Hamburg per Deen. schip *Bernhard*, gez. Reklifs. agt. Paine Stricker en co.

6800 pic. rijst. 1308 do. suiker. 250 do. koffij. 60 do. zw. peper. uit entrep. 100 pic. dammer. 43 do. rotting. 30 do. sapanhout. 200 ps. buffelhuiden. 8800 ps. rotting-stokken. 500 fl. kajoepoetie-olie. *Metzendorff Wilmans en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Louisa Kroonprinses van Zweden*, gez. v. d. Linden. agt. Busing Schröder en co.

1000 pic. tin. 26 do. verfhout. 85 do. rotting. 8350 do. koffij. 820$^{60}/_{100}$ do. suiker. 65$^{703}/_{1000}$ do. indigo. *N. H. M.*
15/m. man. sigaren. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*
1 kt. boeken. 1 do. jap. goederen. 1 pakje diversen. *Holland.*

Naar Tagal per praauw sampang gez. Silidien.

12 ks. wit katoen. 5 do. ongebl. katoen. 4 do. thee. *Lie Tjoekiong.*

Naar Tagal per praauw Majang gez. Sardian.

10 pic. dammer 1 bl. chitzen. 2 ks. glaswerk. 1 do. chitzen. do. madapoll. 2$^{75}/_{100}$ pic. was. *Said aloewie atas.*
3$^{70}/_{100}$ pic. medicijn. 2 ks. wit katoen. 4 pic. was. *Tan Engseng.*

Naar Tagal per praauw Majang gez. Neriedien.

3 ks. wit katoen. 4 do. katoenen. 2 pak slendangs. *Said aloewie Satrie.*

Naar Pecalongan per ned. ind. schip *Batavia*, gez. Said Hamiet bin aloewie Alhadat.

40 kn. div. lijnwaden. 1 bl. drills. 2 do. garen. 8 ps. chin. stoe[...] 4 do. brandy. 2 md. min. water. *Oeij Tiongdjoen.*
8 kn. div. lijnwaden. *Said aloewie Atas.*
5 vs. menie. 1 kt. blik. 2 roll. potlood. 4 pakk. hoepelijzer. 4 [...] teer. 6 pull. lijn-olie. 1 jap. mat. 16 blikken terpentijn-olie[...] md. soija. 3 ks. diversen. 1 do. glas. 1 md. garen. 1 pak [...] werk. 1 kt. glaswerk. 1 pak patjols. *O. J. M. v. Adm. en L[...]*
2 kn. wijn. 1 do. zuren. 1 do. vruchten op brandy. 3 do. pr[...]sien. 1 do. thee. 2 md. min. water. 1 pak jap. bezems. 1 [...] rozijnen. 1 blik meel. 1 pul stroop. 1 kt. glaswerk. *v. d. Bie[...] en Zoon.*
60/2 led. leggers. 2 ks. diversen. 1 schrijftafel. 1 vaatje buskr[...] *v. Ommeren Rueb. en co.*
92/2 led. leggers. 2 ks. chitzen en laken. *O. J. M. v. Adm. en [...]*
24 ks. madapollams. *Oeij Tiongdjoen.*
19 ks. div. goederen. 1 do. zadelwerk. *Kopersmit en co.*
50 pic. ijzer. *Aan boord gebleven lading.*

Naar Muntok per ned. ind. schip *Esperance*, gez. Ruwart.

2360 pic. rijst. *v. d. Hucht.*
10 vs. boter. *Gezagv.*
Zie verdere lading voor Muntok bestemd Java-Bode dd. 23 Ap[ril] 1856 no. 33.

Naar Bordeaux via Padang per Fr. schip *Mauritius*, gez. de Gaalon. agt. Bahre en Kinder.

200 pic. zw. peper. 101$^{10}/_{100}$ pic. sago. 304$^{12}/_{100}$ do. gambier. 309[...] do. tin. uit entrep. 46 pic. buffelhoorn. 141 do. cubeben. [...] do. gutta percha. 50 do. gom dammer. 5 do. kaneel. 16 do. [go]melastiek. 30 do. rotting. 33 do. sapanhout. 6956 ℔ indigo. 1[...] ps. buffelhuiden. 150 do. koehuiden. 1 vat wijn. uit entrep. [...] led. zakken. *Agenten.*
100 pic. zw. peper. 748 do. gomelastiek. 100 do. gom dammer. [...] do. koffij. *Haager en Schuurman.*
1 kt. jap. goederen. *Platen.*
1 vat gez. vleesch. uit entrep. *Kessler en co.*

Naar Amerika via Padang per Am. *Flijing Fish*, gez. Nickels. agt. Paine Stricker en co.

7207 zakk. suiker. 334 bn. hennep. 352$^{2}/_{100}$ ps. sapanhout. 5 [...] sigaren. *Aan boord gebleven lading.*
733 pic. gomelastiek. uit entrep. 40 do. gom dammer. 15/m. str[...] zakken. 11 coll. jap. goederen. 1 kt. sp. matten. *Agenten.*
8 vn. vleesch. uit entrep. *Hughan.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 17 *tot en met den* 24 *April* 1856.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Langen Lamongan*, gez. Th. Deighton.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 30 April 1856 no. 35.

Van Nederland over Batavia per ned. bark *Walvaart*, gez. J. N. Mooi.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 16 April 1856 no. 31.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Ambon*, gez. Roseboom.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 30 April 1856 no. 35.

[...] *Marianne Anthoinette*, gez. [...]

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 30 April 1856 no. 35.

UITVOER.

Naar Amboina en Ternate over Soerabaya per ned. ind. stoomb. *Ambon*, gez. J. Roseboom.

2 kn. madapollams. *B. Kopersmit en co.*
1 kt. koopmanschapp. en 2 tromm. beschuit. *G. L. v. d. Elst.*
1 dos. vell. verlakt-leder en 1 kt. ijzeren ketels. *J. Scheltema.*
25 pakk. en 1 kt. diversen. *Havenmeester.*
4 kn. zijde stoffen. garen en kleinigheden. *Kwik Liok Ngaae.*
4 kn. lucifers en 1 kt. zijde stoffen, garen en kleinigheden. *Kongwat.*
1 kt. blikk. trommels. 1 fl. ghie. 1 zak dadels en 1 vat amer. m[...] *Sech Moh. bin Alie Aljobedie.*

Naar Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Th. Deighton.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 19 April 1856 no. 32.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 15 *tot en met den* 22 *April* 1856.

AANVOER.

Van Balie per ned. ind. bark *Hing Goan*, gez. Mohamad Taijip. agt. Tan Bindjang.

1466 pic. rijst. *Tan Bindjang.*

Van Benjermassing per ned. ned. ind. bark *Balgis*, gez. Said. Hassan bin Alie. agt. Gezagv.

30,252 boss. rotting. 19 zakk. was. *N. H. M.*

Van Burrijport per ned. schip *Anna Digna*, gez. C. Ouman. agt. Schimmelpenninck en co.

500 tonn. steenkolen. *Schimmelpenninck en co.*

Van Batavia per ned. ind. bark *Alnoer Salim*, gez. Hadjie Mohamad Amin. agt. Gezagv.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 16 April 1856 no. 31.

UITVOER.

Naar Stockholm per Zw. schip *Gustaf*, gez. P. J. A. Bernd.

2689$^{33}/_{100}$ pic. suiker. *Fraser Eaton en co.*
1 vat vleesch. *Kuiper.*

Naar Rotterdam via Passaroewan per ned. schip *Herman*, gez. M. van Velthoven.

180 pic. rotting. 2500 do. koffij. 5001$^{66}/_{100}$ do. suiker. 47 kn. k[...] duiten. *N. H. M.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Davo*, gez. H. Wijtenhorst.

1193 st. koehuiden. 191 st. buffelhuiden. *B. J. van Eck en co.*
626$^{21}/_{100}$ pic. rijst. 171,360 ℔ tabak. 60$^{88}/_{100}$ pic. suiker. *Adam en [co.]*
2 pic. koffij. 606$^{60}/_{100}$ pic. rijst. 2392$^{20}/_{100}$ do. suiker. 80 do. rotti[ng] *Schimmelpenninck en co.*
1000 st. koehuiden. *Major Matzen en co.*
2 pic. koffij. 4 do. rijst. *A. Bouman en co.*
40 ks. jav. sigaren. 50 pic. tabak. 1546$^{38}/_{100}$ do. suiker. 311[...] pic. tabak. *P. Kervel en co.*
32/1 legg. arak. 450 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Balie per ned. ind. schoener *Hoksing*, gez. Oeij Boenke.

3 kn. en 2 bn. lijnwaden. *Adam en co.*
1 kt. opium. *Mc. Millan Morton en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.